

Aardbeivlek Richtlijn JGZ

hemangioom, frambozenvlek

Huidafwijking

Felrode (bobbelige) vlek (macula) tot meer onderhuidse blauwige bult (tumor).

Oorzaak

Goedaardige wildgroei van bloedvaten (tumoren van het vasculaire endothelium).

Incidentie

10% van de kinderen.

Voorkeursleeftijd

20% van de (oppervlakkige) hemangiomen zijn zichtbaar bij de geboorte; de rest is binnen 1 tot 6 weken na de geboorte zichtbaar.

Voorkeurslokalisatie

Geen.

Beloop

Groei (proliferatiefase) in de vroege babytijd (gemiddeld binnen 5 maanden tot 80% van de uiteindelijke grootte), gevolgd door een langzame afname van de afwijking (involutie/regressie) in de daaropvolgende jaren. Na het eerste jaar zijn nog lang niet alle hemangiomen verdwenen, maar uiteindelijk trekken ze vanzelf weg. Hemangiomen kunnen echter ook schade en cosmetisch storende afwijkingen achterlaten of complicaties veroorzaken.

Bijzonderheden

Bij neonatale hemangiomatosis (> 4 kleine hemangiomen verspreid over het lichaam) is er een groter risico op inwendige hemangiomen. Soms kan dit beeld fataal verlopen in de eerste levensmaanden.

Beleid

Actieve opsporing, eventueel extra consult afspreken. Bij een bedreigd orgaan of bij een cosmetisch zeer storende afwijking zal behandeling plaatsvinden. Op dit moment vinden deze behandelingen nog in de gespecialiseerde centra plaats.

Via de website www.aardbeivlek.nl kunnen zowel ouders als professionals een hemangioomtest doen, waarmee zij de verwijscriteria beter leren inschatten. Daarnaast kan verwezen worden naar de patientenvereniging HEVAS (www.hevas.eu).

Verwijscriteria

Met spoed (binnen 1 tot 2 dagen) bij:

- Een grote zweer (ulceratie) of kleine zweer (ulceratie) die niet binnen een week overgaat.
- Een specifieke locatie, in het geval van (dreigende) directe belemmering van orgaanfuncties; bij oog, oor, neus, mond, luchtwegen, plasbuis (urethra) of anus.
- Erg snel groeien.

Versneld (binnen 1 tot 2 weken) bij:

- Een specifieke locatie waarbij de grootte en precieze plek ook een rol spelen: in het gelaat, het baardgebied en het centrum van de hals, hemangiomen op de onderrug en in het luiergebied. Wanneer er op korte termijn geen belemmering of obstructie van orgaanfuncties dreigt, kan worden afgewacht en controle plaatsvinden in de JGZ.
- > 4 hemangiomen.

Regulier bij:

- Een specifieke locatie in/bij plooiën.
- Geen (volledige) regressie voor de 4e verjaardag.

Deze richtlijn is een publicatie van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ).

© Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Utrecht, 2012